

ראשית

ובמידה רבה גם מעמדות הביניים בשמאל, שהפך מצדו יותר ויותר למייצגן של שכבות הביניים שהתארגנו מחדש כמגזר. ה"שמאל" הזה אימץ בשנות השמונים והתשעים את כלכלת השוק, נשא על דגל נושאים צרכניים, התנכר לעבודה המאורגנת, לעובדים ולעניים והפך את המאבק המגזרי כנגד החרדים לאידאולוגיה מכוננת. משמח לראות שהשמאל בבחירות האחרונות הצליח במידה מסוימת להתנתק מהמגזריות הזאת, כשאת אותה המגזריות שאפיינה אותו אימץ יאיר לפיד. מצד שני, נראה שהשמאל לא הצליח ליצור ברית משמעותית עם ציבורים חדשים. חסרה עדיין צורת התארגנות אחרת, זאת שהיתה מרכזית בהיסטוריה של השמאל: ההתארגנות המעמדית. השיח המעמדי דווקא מרים את ראשו לאחרונה. שיח על פערים, על עשירים ועניים, הוא שיח מעמדי. כל פעם שמצביעים על כך שהמדיניות הנוכחית מאפשרת יד חופשית, הקלות מס וסבסוד להון ומגישה את החשבון למעמדות הנמוכים - זהו שיח מעמדי. אך זאת עדיין לא התארגנות מעמדית. ניצנים של התארגנות מעמדית כזו אפשר לראות בגל המשמעותי של התארגנויות עובדים של השנים האחרונות, גל שהופך את מקום העבודה עצמו לשדה מאבק פוליטי-מעמדי. יש לנו, אם כן, פוליטיקה בעלת יומרות סוציאל-דמוקרטיות לפחות במפלגת העבודה ובמרצ, ויש לנו שיח מעמדי מתפתח והתארגנויות מעמדיות מתפתחות. מה שעדיין חסר לנו הוא המפגש המלא יותר בין פוליטיקה סוציאל-דמוקרטית לבין התארגנות מעמדית. הכוונה לא רק לפעולה משותפת וצמודה יותר בין ארגוני עובדים ומפלגות השמאל - דבר שקורה יותר ויותר אך עדיין לא מספיק - אלא גם בשינוי הקהל של מפלגות השמאל, שחיוני שיפרצו את המבנה המגזרי הישן שנבנה להן בעשורים האחרונים ויהפכו להיות מפלגות של ציבור העובדים והשכירים בישראל. על מפלגות השמאל להיות מפלגות של מה שקראו לו פעם מעמד הפועלים, הכולל את רוב הישראליות והישראלים, ולא של המגזר המכונה בטעות "מעמד הביניים", שמוגדר בין השאר באמצעות הסתייגותו ורצונו להתרחק מהמעמדות הנמוכים יותר ממנו. ///

כבר עכשיו, כשלממשלה החדשה של ישראל עוד לא מלאה חצי שנה, ברור כי "ממשלת האחים" בנט-לפיד היא בעיקר ממשלת המשך ל"מסע נתניהו" לפירוק החברה הישראלית. גם זה שעלה על כתפי מעמד הביניים וגם זה שהמתנחלים המליכו מובילים מדיניות שהיא מדיניות מפוררת, מדיניות שמרחיבה פערים - כלכליים, חברתיים ותרבותיים - מדיניות שמעצימה את השסעים בחברה, מבדלת בין קבוצות ומייצרת ניכור. ככל מדיניות, מדיניות הפירוק מוצאת ביטוי באופן מובהק בהצעת התקציב. התקציב המוגש החודש לאישור הכנסת ממשיך את קודמיו, ובתירוץ שווא של משבר מעבר לדלת הוא (שוב) מחליש את החלשים ומטיל עליהם את מרבית הנטל ל"כיסוי הגרעון", בעיקר באמצעות העלאת המע"מ, קיצוץ בקצבאות הילדים, העלאה אחידה במס ההכנסה ומיסוי עקרות הבית. בד בבד נמנעת הממשלה באופן עקבי מלהכניס את ידה לכיסיהם של החזקים באמת, התאגידים הגדולים, שכירי המאיון העליון ומשרד הביטחון, אשר נהנו מעשור של פטורים, הטבות ותקציבים נדיבים. חמור מכך, תוך הצגת הגרעון כ"משבר כלכלי" חריף המצדיק קיצוצים, ממשיך תקציב זה במדיניות של הקטנת מעורבות המדינה ופגיעה בשירותים החברתיים, דבר המתבטא למשל בהמשך השחיקה בלשכות התעסוקה והחזרת תכנית "ויסקונסין" בפריסה ארצית. בעשורים האחרונים, בהם ננקטת מדיניות זו, התגבשה צורת הארגון המרכזית באמצעותה מתמודדת החברה הישראלית עם ההפרטה: ההתארגנות המגזרית. ההיגיון של ההתארגנות המגזרית הוא פשוט מאוד: מאחר וההשקעה הציבורית מקוצצת והשירותים הציבוריים מופרטים, השאלה "מי יקבל חלק גדול יותר מהמשאבים הנותרים?" הופכת להיות מרכזית. ומי יקבל יותר? מי שיתארגן מגזרית סביב אינטרס צר ויאבק פוליטית לקבל יותר מהמשאבים המקוצצים. כמובן שלצורת ארגון זו היה חלק חיוני בקידום והנצחת משטר ההפרטה: כל מי שלוקח חלק בפוליטיקה המגזרית מסכים מראש למדיניות ההפרטה והקיצוץ ונאבק רק שחלקו יהיה גדול יותר. סביב המדיניות המגזרית התארגנו החרדים, העולים מברה"מ לשעבר, הקיבוצים והמושבים, המתנחלים

מוציאים לאור: יס"ד - ישראל סוציאל-דמוקרטית.

יד טבנקין, יד יערי, המטה השיתופי, מרכז הקואופרציה עורכים: ירון דישון, אלעד הן, הרן סנד, גילי גופר, נמרוד זליגמן, טל אלמליח

מערכת רחבה: יונה פריטל, אלי צור, אביב לשם, יפתח גולדמן, אילנה לפידות

עיצוב: עיניים גדולות
www.bigeyes.co.il

דפוס: משכן

כתובת למשלוח חאמרים:
editor@yesod.net

'חברה' באינטרנט:
www.hevramag.net

חברה בפייסבוק:
facebook.com/hevramag

עורך האתר: ירון דישון

כתובת: כרמל 25,

נצרת עילית, ת.ד. 12810

מנויים: subs@yesod.net

מחיר מנוי: 100 ש"ח לשנה

